

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 18 października 2021 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 3, art. 79 ust 2, art. 81 ust 2, art. 82 ust 3 i ust 5, art. 87 ust 1, art. 109 ust 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1285 ze zm.), stwierdził, że miesięczne podstawy wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne P. D. z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności wynoszą za miesiące:

od 03/2017 r. do 06/2017 r. 9909,39 zł

od 07/2017 r. do 12/2017 r. 6606,62 zł

od 01/2018 r. do 11/2018 r. 7109,86 zł.

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że ubezpieczony jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą prawidłowo zgłosił się do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych. Jednakże w deklaracjach rozliczeniowych za miesiące 03/2017 r. do 11/2017 r. błędnie obliczył i rozliczył składki na obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne. W miesiącach od 03/2017 r. do 11/2017 r. powinien był opłacić trzy składki na ubezpieczenie zdrowotne (opłacił dwie), natomiast od 07/2017 r. do 11/2018 r. powinien był opłacić dwie składki na ubezpieczenie zdrowotne (opłacił jedną).

Pismem z dnia 5 lutego 2020 roku ZUS powiadomił ubezpieczonego o stwierdzonych nieprawidłowościach i konieczności złożenia wyjaśnień na okoliczność prowadzonych przez niego działalności gospodarczych. Ubezpieczony nie odebrał korespondencji i wróciła do oddziału z adnotacją – zwrot nie podjęto w terminie. W wyznaczonym przez organ rentowy terminie ubezpieczony nie złożył żadnych wyjaśnień, nie skorygował błędnych dokumentów, nie opłacił należnych składek na ubezpieczenie zdrowotne.

(decyzja – k. 52 verte – 53 załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Odwołanie od w/w decyzji wniósł P. D. reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika.

Zaskarżonej decyzji zarzucono naruszenie przepisów:

1. przepisów prawa materialnego, tj.:

a. art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych w zw. z art. 4 § 1 pkt 3 k.s.h. poprzez jego wadliwą wykładnię i przyjęcie, iż Odwołujący jest współnikiem jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, poprzez zastosowanie fikcji prawnej "udziałowca iluzorycznego" względem drugiego udziałowca spółki posiadającego w tym czasie 1 % udziałów, co skutkowało zastosowaniem art. 6 ust. 1 pkt 5 oraz art. 13 pkt 4 przedmiotowej ustawy i uznaniem, iż Odwołujący podlegał obowiązkowemu ubezpieczeniu społecznemu z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej, podczas gdy prawidłowe zastosowanie powołanych przepisów nie pozostawia wątpliwości, iż: Odwołujący, dysponując 99% udziałem w kapitale zakładowym spółki, przekładającym się na 99 udziałów, był więc współnikiem w spółce wieloosobowej, na co wskazuje również m.in. fakt wyrażenia przez drugiego udziałowca mniejszościowego zgody na zbycie udziałów przez Odwołującego (Uchwała Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników (...) Sp. z o.o. z dnia 30 października 2021 r.) na podstawie art. 182 k.s.h. w zw. z § 10 ust. 2 Umowy Spółki, co uniemożliwia przyporządkowanie udziałowca większościowego do kategorii podmiotów objętych kognicją art. 6 ust. 1 pkt 5 i art. 13 ust. 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych

\naruszenia art. 8 ust. 6 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, poprzez jego błędną wykładnię polegającą, na uznaniu przez Organ, że Odwołujący prowadził pozarolniczą działalność gospodarczą w okresie od 13 lutego 2017 do 5 listopada 2018 r., podczas gdy zgodnie z uchwałą Zarządu (...) Sp. z o.o. z dnia 14 lutego 2017 r., doszło

do zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej przez Spółkę, na skutek czego Odwołujący faktycznie nie prowadził działalności gospodarczej, tym samym nie podlegał obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu;

b. art. 151 § 1 k.s.h. w zw. z art. 174 § 1 k.s.h. poprzez pominięcie ich treści w okolicznościach niniejszej sprawy, w szczególności w zakresie uczestnictwa udziałowca mniejszościowego w realizacji uprawnień właścicielskich w postaci: udziału w rozpatrzeniu i zatwierdzeniu sprawozdania z zarządu z działalności spółki oraz sprawozdania finansowego za rok obrotowy, podziale zysku, udzielenia członkom zarządu absolutorium z wykonania przez nich obowiązków, podczas gdy prawidłowe zastosowanie powołanych przepisów nie pozostawia wątpliwości, iż Wspólnik mniejszościowy czynnie korzystał z przyznanych mu uprawnień na mocy posiadanych udziałów w kapitale zakładowym Spółki.

2. prawa procesowego mającego istotny wpływ na wynik sprawy tj. art. 7 k.p.a., art. 77 k.p.a., art. 107 k.p.a. poprzez niezbranie przez Organ kompletnego materiału dowodowego w sprawie, w konsekwencji wadliwego ustalenia stanu faktycznego, prowadzącego jedynie do przerzucenia przez Organ na Odwołującego ciężaru dowodzenia faktów w zakresie braku iluzorycznego wpływu na funkcjonowanie Spółki przez Wspólnika mniejszościowego, polegające w szczególności na wadliwym ustaleniu ilości zgromadzeń wspólników, w których Wspólnik mniejszościowy brał udział oraz braku działań kontrolujących przez organ z zakresu analizy dokumentacji spółki złożonej w KRS, co w konsekwencji dyskwalifikuje decyzję i przesądza o konieczności jej eliminacji z obrotu prawnego.

Wobec powyższego wniesiono o:

1. uchylenie zaskarżonej decyzji w całości oraz stwierdzenie, iż P. D. jako (...) Sp. z o.o. nie podlegał od dnia 13 lutego 2017 roku do dnia 5 listopada 2018 roku obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym (ubezpieczeniu zdrowotnemu);
2. zasądzenie od organu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych.

(odwołanie – k. 3-7 verte)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych podtrzymując stanowisko z zaskarżonej decyzji.

Organ wskazał, iż z punktu widzenia przepisów o ubezpieczeniach społecznych wnioskodawcę w spornym okresie należy traktować jako jedynego wspólnika spółki z ograniczoną odpowiedzialnością bowiem pozostaje on większościowym udziałowcem w spółce dwuosobowej. W ocenie ZUS, na sytuację wnioskodawcy nie ma wpływu sprzedaż 1 udziału spółce (...) Sp. z o.o. w dniu 8 maja 2017 roku, bowiem po tej dacie wnioskodawca nadal był dominującym wspólnikiem z 99 udziałami w spółce. Taka sytuacja w ocenie ZUS pozwalała wnioskodawcy na uniknięcie obciążenia w postaci obowiązku uiszczania składek na ubezpieczenia społeczne. Organ rentowy podkreślił także, że ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych wiąże się z obowiązkiem podlegania ubezpieczeniom jedynie z samym faktem pozostawania wspólnikiem jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, w związku z tym nie ma znaczenia jakie funkcje i jakie prace na rzecz spółki wykonywali jej wspólnicy bowiem o obowiązku podlegania przesądza sam status wspólnika.

(odpowiedź na odwołanie – k. 27-28 verte)

Na rozprawie w dniu 18 października 2022 roku pełnomocnik wnioskodawcy poparł odwołanie, zaś pełnomocnik ZUS wniósł o jego oddalenie i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego.

(końcowe stanowiska stron – rozprawa z dnia 18 października 2022 roku e-protokół (...):26:08- 00:37:25)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W okresie od dnia 5 lipca 2006 roku do dnia 30 czerwca 2017 roku wnioskodawca prowadził działalność gospodarczą pod nazwą P. D. (...). Jako stałe miejsce wykonywania działalności gospodarczej określono: B., ul. (...). Z kolei jako przeważającą działalność gospodarczą (kod (...)) wskazano – pozostałe doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania.

(wydruk z (...) k. 40 załączonych do sprawy akt organu rentowego)

od dnia 5 lipca 2006 roku do dnia 30 czerwca 2017 (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 24 lutego 2017 roku. Jako przedmiot przeważającej działalności przedsiębiorcy wskazano: działalność firm centralnych (head offices) i holdingów, z wyłączeniem holdingów finansowych. Na podstawie danych z w/w rejestru wynika, że od 13 lutego 2017 roku do dnia 5 listopada 2018 roku skarżący był współnikiem w w/w spółce. Do dnia 8 maja 2017 roku wnioskodawca posiadał 100 % udziałów o łącznej wartości 5000,00 zł (każdy udział o wartości nominalnej po 50,00 zł), kiedy to na mocy umowy sprzedaży sprzedał 1 udział na rzecz A. K..

(wypis z KRS – k. 35-38 załączonych do sprawy akt organu rentowego, akt założycielski – k. 10-14, wypis z KRS – k. 24-25 verte)

Zgodnie z uchwałą zarządu w/w spółki wykonywanie przez nią działalności gospodarczej zostało zawieszono od dnia 14 lutego 2017 roku. Okoliczność ta jednak nie została zgłoszona do KRS.

(okoliczność bezsporna, a ponadto protokół – k. 15, oświadczenie – k. 16)

W dniu 30 października 2018 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników (...) Sp. z o.o. na podstawie uchwały wyraziło zgodę na zbycie przez wnioskodawcę 99 udziałów w kapitale zakładowym spółki na rzecz U. D..

(protokół – k. 17-19)

Przeniesienie prawa własności udziałów nastąpiło w dniu 6 listopada 2018 roku.

(okoliczność bezsporna)

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka komandytowa w Ł. została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 9 marca 2017 roku. Jako przedmiot przeważającej działalności przedsiębiorcy wskazano: pozostałe doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania. Wspólnikami w spółce zostali: spółka (...) Sp. z o.o. (reprezentowana przez A. K.) jako komplementariusz oraz P. D. jako komandytariusz z sumą komandytową w wysokości 1000,00 zł.

(wypis z KRS – k. 30-34 załączonych do sprawy akt organu rentowego)

W dniu 30 kwietnia 2019 roku zawarta została umowa sprzedaży udziałów przez (...) reprezentowaną przez wnioskodawcę na rzecz (...) Sp. z o.o.

(okoliczność bezsporna)

W toku postępowania wnioskodawca przedłożył do akt sprawy dokumenty tj. bilans działalności spółki (...) Sp. z o.o. sporządzony na dzień 31 grudnia 2017 roku, rachunek zysków i strat za rok 2017.

(bilansy – k.20-21, rachunki zysków i strat – k. 21 verte – 23)

W toku postępowania wnioskodawca przedłożył do akt sprawy również dokumenty tj. deklaracje dla podatku od towarów i usług (VAT-7) za okres od 06.2017 r. do 12.2018 r. dotyczące spółki (...) Sp. z o.o.

(dokumenty w aktach sprawy)

Wnioskodawca zgłosił się do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych, a w deklaracjach rozliczeniowych za (...) do (...) obliczył i rozliczył składki na obowiązkowe ubezpieczenia:

1. od 03/2017 do 06/2017 – opłacił dwie składki na ubezpieczenie zdrowotne;
2. od 07/2017 do 11/2018 – opłacił jedną składkę na ubezpieczenie zdrowotne.

(dane o podstawach wymiaru składek – k. 16, k. 17-20, dane o zgłoszeniach ubezpieczonego – k. 21 załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Powyższych ustaleń Sąd dokonał w oparciu o załączone dokumenty znajdujące się w akta organu rentowego i aktach sprawy. Znamionym jest, iż ustalony stan faktyczny był niesporny między stronami.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

W myśl art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1009) obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, z zastrzeżeniem art. 8 i 9, osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność oraz osobami z nimi współpracującymi.

Za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się też wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz wspólników spółki jawnej, komandytowej lub partnerskiej (art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych).

Podkreślenia wymaga, iż ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności podlegają wyłącznie osoby fizyczne (w tym wspólnicy spółek osobowych i wyjątkowo jedyny wspólnik jednoosobowej sp. z o.o.). Osoby prawne (np. sp. z o.o., czy akcyjna) nie podlegają omawianym ubezpieczeniom – mogą występować jednak w roli płatnika. Z kolei wspólnicy spółek z o.o. (poza jednoosobową), czy akcyjnych podlegają ubezpieczeniom społecznym nie z tytułu bycia wspólnikiem (samo bycie wspólnikiem nie stanowi tytułu ubezpieczeniowego, chyba że jest to jednoosobowa sp. z o.o.), a z innych tytułów (umowy o pracę, umowy zlecenia itd.).

Okres podlegania obowiązkowi ubezpieczeń określa przepis art. 13 pkt. 4 ustawy systemowej, zgodnie z którym osoby prowadzące pozarolniczą działalność obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu podlegają w okresie od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona czy to pierwotnie na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej następnie zaś na podstawie art. 36aa oraz przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców.

Na podstawie zaś art. 66 ust. 1 pkt. 1c ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych z dnia 27 sierpnia 2004 roku (Dz.U.2021.1285) osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, które są osobami prowadzącymi działalność pozarolniczą, podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego. Przy tym na podstawie art. 5 pkt 21 ustawy o świadczeniach, użyte w ustawie o świadczeniach określenie osoby prowadzącej działalność pozarolniczą, oznacza osobę, o której mowa w art. 8 ust. 6 ustawy systemowej. W konsekwencji, art. 5 pkt 21 ustawy o świadczeniach wyraźnie odsyła do ustawy systemowej w zakresie pojęcia osoby prowadzącej działalność pozarolniczą, które precyzuje – jako przepis szczególny – art. 8 ust. 6 ustawy systemowej. Przepis art. 8 ust. 6 ustawy systemowej definiuje osobę prowadzącą pozarolniczą działalność w zakresie zarówno ubezpieczeń społecznych, jak i ubezpieczenia zdrowotnego, co wyraźnie wynika z jego treści.

Zgodnie ze wskazanym przepisem za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się:

1) osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców lub innych przepisów szczególnych, z wyjątkiem ust. 6a;

2) twórcę i artystę;

3) osobę prowadzącą działalność w zakresie wolnego zawodu:

a) w rozumieniu przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne,

b) z której przychody są przychodami z działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych;

4) wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz wspólników spółki jawnej, komandytowej lub partnerskiej;

4a) akcjonariusza prostej spółki akcyjnej wnoszącego do spółki wkład, którego przedmiotem jest świadczenie pracy lub usług;

5) osobę prowadzącą publiczną lub niepubliczną szkołę, inną formę wychowania przedszkolnego, placówkę lub ich zespół, na podstawie przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz.U. z 2021 r. poz. 1082 oraz z 2022 r. poz. 655).

Odnośnie do samej pozarolniczej działalności jako - wspólnego dla wszystkich podmiotów wymienionych w art. 8 ust. 6 ustawy systemowej - tytułu podlegania ubezpieczeniom społecznym trzeba zauważyć, że legalna definicja pojęcia działalności gospodarczej została pierwotnie zawarta w art. 2 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2017 r. poz. 2168 z późn. zm.). Pod pojęciem działalności gospodarczej rozumiano zarobkową działalność wytwórczą, budowlaną, handlową, usługową oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodową wykonywaną w sposób zorganizowany i ciągły. W obecnym stanie prawnym – mającym zastosowanie także do spornego w niniejszym postępowaniu okresu definicję działalności gospodarczej zawiera art. 3 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2018 r. poz. 646 ze zm.). Zgodnie z tym ostatnim przepisem, działalnością gospodarczą jest zorganizowana działalność zarobkowa, wykonywana we własnym imieniu i w sposób ciągły. W obu definicjach nacisk położony jest na zorganizowany i zarobkowy charakter, ciągłość i profesjonalizm.

Z powyższego wynika, że ustawa systemowa nawiązuje do definicji działalności gospodarczej tylko w art. 8 ust. 6 pkt 1, a w pozostałych punktach tego przepisu odnosi się do osób prowadzących działalność w różnych formach organizacyjno-prawnych, z których nie wszystkie wykonują działalność gospodarczą sensu stricto. Także nie wszyscy przedsiębiorcy są podmiotami ubezpieczenia z tytułu prowadzenia działalności pozarolniczej, gdyż ubezpieczeniem społecznym objęte są wyłącznie osoby fizyczne, co wyłącza osoby prawne i jednostki organizacyjne niebędące osobami prawnymi, którym odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, wykonujące we własnym imieniu działalność gospodarczą. O objęciu ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi wspólników spółek osobowych: spółki jawnej, komandytowej lub partnerskiej tworzonych na podstawie Kodeksu spółek handlowych - oraz wspólników jednej tylko ze spółek kapitałowych, tj. jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, o których stanowi art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy systemowej, decyduje zatem prowadzenie przez nich działalności pozarolniczej, której zakres pojęciowy nie pokrywa się ściśle z powyższymi definicjami działalności gospodarczej - szeroko o powyższym uzasadnienie wyroku SN z 3.03.2020 r., II UK 295/18. Tezy wskazanego wyroku jasno wskazują, że wspólnik jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością podlega ubezpieczeniom społecznym, choćby spółka nie prowadziła działalności gospodarczej (art. 8 ust. 1 pkt 4 w związku z art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, tekst jedn.: Dz. U. z 2020 r. poz. 266 z późn. zm.), a z treści art. 8 ust. 1 pkt 4 w związku z art. 6 ust. 1 pkt 5 u.s.u.s. wynika, że dla potrzeb podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym wspólnik

spółki komandytowej uważany jest za osobę prowadzącą działalność pozarolniczą. Pozostawanie wspólnikiem takiej spółki stanowi zatem prowadzenie pozarolniczej działalności w rozumieniu art. 8 ust. 1 pkt 4 ww. ustawy.

W orzecnictwie sądów administracyjnych przyjmuje się, że wspólnik jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością objęty jest obowiązkiem ubezpieczenia bez względu na fakt prowadzenia działalności gospodarczej, bowiem obowiązek ubezpieczenia wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością powiązany jest jedynie z posiadaniem przez niego takiego statusu prawnego, nie zaś z prowadzeniem działalności gospodarczej, czy też faktycznym działaniem w imieniu spółki. O ile podleganie ubezpieczeniom społecznym osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą wiąże się nierozdzielnie z faktycznym jej prowadzeniem, to posiadanie statusu wspólnika spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, już od momentu wpisu do KRS, rodzi obowiązek ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego. Natomiast okoliczność, że osoba taka nie uzyskiwała żadnych przychodów w związku z byciem wspólnikiem jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, może zostać wzięta pod uwagę przez właściwy organ jedynie w postępowaniu dotyczącym naliczenia i pobrania składek. Podleganie obowiązkowi ubezpieczenia jest bowiem odrębną kwestią od tego, czy dana osoba z tego tytułu jest obowiązana opłacać składkę na owe ubezpieczenia (wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego: z dnia 11 stycznia 2019 r., (...); LEX nr 2608385; z dnia 11 grudnia 2018 r., (...))16; LEX nr 26050680; z dnia 1 kwietnia 2014 r., (...) 263/13, LEX nr 1575469 oraz Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w W. z dnia 29 lutego 2016 r., (...) SA/Wa (...), LEX nr 2043939 i z dnia 29 lutego 2016 r., (...) SA/Wa (...), LEX nr 2043939).

Taki też pogląd wyrażany jest w stosunku do wspólników spółek osobowych (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w W. z dnia 19 kwietnia 2017 r., (...) SA/Wa (...); LEX nr 2301490; wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 15 lipca 2016 r., III AUa 425/16; LEX nr 2123029).

W odniesieniu do wymienionych w art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy systemowej spółek osobowych, Sądu Najwyższy w wyroku z dnia 13 września 2010 r., II UK 82/10 (OSNP 2012 nr 1 - 2, poz. 21) stwierdził, że obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym podlega każda osoba fizyczna będąca wspólnikiem spółki komandytowej zawiązanej w celu prowadzenia działalności gospodarczej i prowadzącej taką działalność (art. 6 ust. 1 pkt 5 w związku z art. 8 ust. 6 pkt 4 i w związku z art. 13 ust. 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych). W uzasadnieniu wyroku Sąd Najwyższy zauważył, że o ile do dnia 31 grudnia 2002 r. wspólnicy spółek osobowych traktowani byli dla potrzeb podlegania ubezpieczeniom społecznym, jak osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą w rozumieniu art. 8 ust. 1 pkt 1 ustawy systemowej, to od dnia 1 stycznia 2003 r. nie mogą już być tak traktowani, ponieważ z tego kręgu zostali wyłączeni przez wyraźne uznanie ich za osoby prowadzące pozarolniczą działalność (art. 8 ust. 6 pkt 4), ale niebędące osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność gospodarczą. Pozostaje to w ścisłym związku z uregulowaniami Kodeksu spółek handlowych, zgodnie z którymi spółką komandytową jest spółka osobowa mająca na celu prowadzenie przedsiębiorstwa pod własną firmą, w której wobec wierzycieli za zobowiązania spółki co najmniej jeden wspólnik odpowiada bez ograniczenia (komplementariusz), a odpowiedzialność co najmniej jednego wspólnika (komandytariusza) jest ograniczona (art. 102), spółka osobowa może we własnym imieniu nabywać prawa, w tym własność nieruchomości i inne prawa rzeczowe, zaciągać zobowiązania, pozywać i być pozywana (art. 8 § 1) i prowadzi przedsiębiorstwo pod własną firmą (art. 8 § 2).

Z treści art. 8 ust. 1 pkt 4 w związku z art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy systemowej wynika, że dla potrzeb podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym wspólnik spółki komandytowej uważany jest za osobę prowadzącą działalność pozarolniczą. Pozostawanie wspólnikiem takiej spółki stanowi zatem prowadzenie pozarolniczej działalności w rozumieniu art. 8 ust. 1 pkt 4 ustawy. W rezultacie, skoro zgodnie z art. 102 k.s.h. spółką komandytową jest spółka osobowa mająca na celu prowadzenie pod własną firmą przedsiębiorstwa (zorganizowanego zespołu składników niematerialnych i materialnych przeznaczonego do prowadzenia działalności gospodarczej - art. 55(1) k.c.), to obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym podlega każdy będący osobą fizyczną wspólnik spółki komandytowej zawiązanej w celu prowadzenia przez nią działalności gospodarczej i prowadzącej taką działalność. Z tego względu wykonywanie pozarolniczej działalności, o którym stanowi art. 13 ust. 4 ustawy systemowej, to nic innego jak posiadanie statusu wspólnika spółki komandytowej prowadzącej działalność gospodarczą. Podleganie przez wspólnika takiej spółki obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym w okresie od dnia rozpoczęcia wykonywania

działalności pozarolniczej do dnia zaprzestania jej wykonywania należy zatem odnosić do okresu posiadania statusu wspólnika w spółce prowadzącej (wykonującej) działalność gospodarczą, a nie do faktycznego uczestniczenia w działalności przedsiębiorstwa. W rezultacie status komandytariusza wyznaczony treścią stosunku prawnego danej spółki komandytowej (art. 120 i następane k.s.h.) nie ma znaczenia dla powstania obowiązku ubezpieczeniowego, gdyż podleganie temu obowiązkowi nie zależy od stosunków zachodzących pomiędzy wspólnikami takiej spółki, ale wyłącznie od pozostawania jej wspólnikami. Prowadzenie pozarolniczej działalności między innymi przez pozostawanie wspólnikiem spółki komandytowej wywołuje skutek w postaci podlegania ubezpieczeniom społecznym. Skutek ten powstaje z mocy prawa i trwa przez cały czas istnienia przesłanek określonych w art. 13 pkt 4 ustawy systemowej, niezależnie od woli wspólników i ukształtowania przez nich stosunków wewnętrznych spółki.”

Przedstawiony wyżej kierunek wykładni, znajduje potwierdzenie w zmienionej z dniem 20 września 2008 r. treści art. 13 ust. 4 ustawy systemowej, zgodnie z którym obowiązkowi ubezpieczeniowemu nie podlegają osoby prowadzące pozarolniczą działalność (w tym wspólnicy spółki komandytowej) w okresie, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej obecnie na podstawie prawa przedsiębiorców. Podstawę takiego zawieszenia stanowił art. 14a ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, w myśl którego wykonywanie działalności gospodarczej może zawiesić przedsiębiorca. Obecnie zgodnie z art. 24 ust. 1 Prawa (...) zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej oraz wznowienie wykonywania działalności gospodarczej następują na wniosek przedsiębiorcy, chyba że przepis odrębny stanowi inaczej. (...) spółki komandytowej nie są przedsiębiorcami, a więc zawiesić działalność gospodarczą może jedynie spółka. Zawieszenie działalności przez spółkę wywołuje jednakże skutek także wobec wszystkich jej wspólników w zakresie podlegania ubezpieczeniom społecznym. W okresie zawieszenia działalności przez spółkę jej wspólników nie można bowiem uznać za osoby prowadzące pozarolniczą działalność przez pozostawanie wspólnikami spółki prowadzącej (wykonującej) działalność gospodarczą.

W przypadku osób przystępujących do już istniejących spółek osobowych, orzecznictwo Sądu Najwyższego stoi na stanowisku, że komandytariusz przystępujący w formie aktu notarialnego do zarejestrowanej spółki komandytowej, która prowadzi działalność pozarolniczą, podlega od dnia tego przystąpienia (a nie od dnia jego zarejestrowania w Krajowym Rejestrze Sądowym) obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzonej przez spółkę działalności pozarolniczej, chyba że podlega już innemu obligatoryjnemu tytułowi ubezpieczeń społecznych (art. 8 ust. 1 pkt 4 w związku z art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy z o systemie ubezpieczeń społecznych). Zatem data podpisania aktu notarialnego o przystąpieniu do spółki komandytowej jest terminem, od którego należy opłacać obowiązkowe składki na ubezpieczenie społeczne (wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 18 kwietnia 2013 r., II UK 227/12; OSNP 2014 Nr 7, poz. 103; z dnia 7 stycznia 2013 r., II UK 144/12; LEX nr 1281321; z dnia 7 grudnia 2012 r., II UK 121/12, OSNP 2013 nr 23 - 24, poz. 281; z dnia 7 grudnia 2012 r., II UK 119/12, LEX nr 1619631; z dnia 7 grudnia 2012 r., II UK 121/12, OSNP 2013 nr 23 - 24, poz. 281; z dnia 23 października 2012 r., II UK 75/12, LEX nr 1619682; z dnia 7 marca 2012 r., II UK 18/12, OSNP 2013 nr 5 - 6, poz. 60).

W odniesieniu do wspólników jednoosobowych spółek z ograniczoną odpowiedzialnością już w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 3 lutego 2011 r., II UK 271/10 (LEX nr 817528) wyrażono pogląd, że obowiązek ubezpieczenia tegoż wspólnika powiązany jest jedynie z posiadaniem przez niego takiego statusu prawnego, a nie z prowadzeniem działalności gospodarczej. W uzasadnieniu tego stanowiska wyjaśniono, że na tle art. 8 ust. 6 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych należy stwierdzić, iż pojęcie "prowadzenie działalności pozarolniczej" jest pojęciem szerszym od działalności gospodarczej określonej w art. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. Do pojęcia działalności gospodarczej w powyższym (wąskim) rozumieniu ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych odwołuje się tylko w art. 8 ust. 6 pkt 1, a w pozostałych punktach tego przepisu wymienia osoby nieprowadzące działalności gospodarczej w ścisłym znaczeniu tego pojęcia. Właśnie w kręgu tych osób znajduje się wymieniony w art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych wspólnik jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, który jest objęty obowiązkiem ubezpieczenia bez względu na fakt prowadzenia działalności gospodarczej. Analogicznie Sąd Najwyższy wypowiedział się w wyrokach z dnia 11 września 2013 r., II UK 36/13 (LEX nr 1391783); z dnia 3 sierpnia 2011 r., I UK 8/11 (OSNP 2012 nr 17-18, poz. 225); z dnia 9 czerwca 2010 r., II UK 33/10 (LEX nr 598436) i z dnia 12 lipca

2017 r., II UK 295/16 (LEX nr 2347776), stwierdzając, że jedyny wspólnik spółki z ograniczoną odpowiedzialnością podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym na podstawie tytułu określonego w art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy systemowej. Z treści tego przepisu wynika, że samo posiadanie statusu wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością decyduje o podleganiu przez niego ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia działalności pozarolniczej.

Jak wynika wprost z powyższego ustawodawca w zakresie podlegania ubezpieczeniom społecznym jednakowo traktuje zarówno wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, jak i wspólników spółki jawnej, komandytowej lub partnerskiej. A zatem wszystkie orzeczenia dotyczące, którejkolwiek z tych osób znajdują też zastosowanie do pozostałych kategorii.

Reasumując należy stwierdzić, że niewątpliwie kwestia wpływu faktycznego prowadzenia przez spółkę działalności gospodarczej na podleganie ubezpieczeniom społecznym przez jej wspólników budziła kontrowersje w orzecznictwie. Ostatecznie jednak ukształtował się pogląd jak powyżej, że wspólnik jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością podlega ubezpieczeniom społecznym nawet wówczas, gdy spółka nie prowadzi działalności gospodarczej. Sam fakt pozostawania wspólnikiem należy traktować jako prowadzenie działalności gospodarczej w rozumieniu art. 8 ust. 1 pkt 4 ustawy systemowej. Wykonywanie tej działalności polega więc nie na prowadzeniu działalności przez spółkę, ale jedynie na posiadaniu statusu wspólnika. Transponując to na brzmienie art. 13 pkt 4 ustawy systemowej, wedle którego osoby prowadzące pozarolniczą działalność podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, wspólnicy spółek wymienionych w art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy systemowej podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym od dnia nabycia statusu wspólnika do dnia utraty tego statusu. Tak długo jak ten status istnieje tak długo wspólnik podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 marca 2020 r. II UK 295/18; także wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 grudnia 2012 r. II UK 121/12; wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 12 marca 2019 r. III AUa 2348/18; także wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 11 stycznia 2019 r. (...)).

Na takim stanowisku stanął również Sąd Najwyższy w jednym z najnowszych wyroków dotyczących spornej materii tj. w wyroku z dnia 10.06.2021 r., ((...) 42/21, LEX nr 3302380) stwierdzając, że jedyny wspólnik spółki z ograniczoną odpowiedzialnością podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym na podstawie tytułu określonego w art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy systemowej. Z treści tego przepisu wynika, że samo posiadanie statusu wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością decyduje o podleganiu przez niego ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia działalności pozarolniczej. W tym stanie prawnym irrelevantna jest okoliczność, czy spółka, której wspólnikiem jest skarżący, prowadziła działalność gospodarczą.

Należy również zauważyć, iż z dniem 18 września 2021 roku przepis art. 13 ustawy został zmieniony poprzez zmianę treści zarówno pkt 4, jak i poprzez dodanie do niego punktów 4a i 4b (ustawa zmieniająca z dnia 24 czerwca 2021 r. ; Dz.U.2021.1621)

Do powyższej zmiany przepis ten stanowił (art. 13 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych), że osoba prowadząca pozarolniczą działalność podlega ubezpieczeniom w okresie od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162).

Od 18 września 2021 roku art. 13 ust. 4, 4a i 4b uzyskał brzmienie:

obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu podlegają osoby fizyczne w następujących okresach:

4) osoby prowadzące pozarolniczą działalność, z wyłączeniem osób, o których mowa w pkt 4a i 4b - od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na

który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie art. 36aa oraz przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców;

4a) wspólnicy jednoosobowych spółek z ograniczoną odpowiedzialnością - od dnia wpisania spółki do Krajowego Rejestru Sądowego albo od dnia nabycia udziałów w spółce do dnia wykreślenia spółki z Krajowego Rejestru Sądowego albo zbycia wszystkich udziałów w spółce, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności przez spółkę zostało zawieszona na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców;

4b) wspólnicy spółki jawnej, partnerskiej lub komandytowej - od dnia wpisania spółki do Krajowego Rejestru Sądowego albo od dnia nabycia ogółu praw i obowiązków w spółce do dnia wykreślenia spółki z Krajowego Rejestru Sądowego albo zbycia ogółu praw i obowiązków w spółce, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności przez spółkę zostało zawieszona na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców.

Jak wynika wprost z uzasadnienia do projektu o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw ((...) nr (...) W., z dnia 11 maja 2021 r) projektodawca stanął na stanowisku, że „w przypadku osób prowadzących działalność gospodarczą samodzielnie, ustalenie momentu rozpoczęcia działalności nie stwarza problemu, jednakże ustalenie momentu objęcia ubezpieczeniami wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz wspólników spółki jawnej, komandytowej lub partnerskiej stwarza trudności. Wątpliwości wynikają z rozbieżności dat pomiędzy byciem wspólnikiem a rozpoczęciem działalności gospodarczej. Konsekwencją tego jest próba unikania przez niektórych wspólników opłacania składek na ubezpieczenia społeczne”. Dalej podkreślono, że „proponycja zmiany jest zgodna z linią orzecznictwem Sądu Najwyższego oraz z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego (wyrok z dnia 25 września 2014 r., sygn. akt SK 4/12)”

W ocenie Sądu Okręgowego, jak wynika wprost z powyższego, wskazana zmiana, która weszła w życie 18 września 2021 roku, nie miała na celu zmiany obowiązujących przepisów, których treść dla ustawodawcy była jasna, a jedynie ich doprecyzowania, gdyż – ze względu na dotychczasowy zapis – powodowała wątpliwości interpretacyjne. Celem tej zmiany stało się jednoznaczne doprecyzowanie przepisu tak, żeby zakończyć próby unikania przez niektórych wspólników opłacania składek na ubezpieczenie społeczne.

Sąd Okręgowy stoi na stanowisku, że fakt nie prowadzenia przez spółkę (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością działalności gospodarczej był bez znaczenia dla merytorycznego rozstrzygnięcia w przedmiotowej sprawie. W tym względzie sąd uwzględnił fakt, iż uchwałą zarządu w/w spółki wykonywanie przez nią działalności gospodarczej zostało zawieszona od dnia 14 lutego 2017 roku, okoliczność ta jednak nie została zgłoszona do KRS.

Zgodnie z dyspozycją art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz.U. z 2004 poz. 1807 ze zm.) obowiązującej do dnia 30 kwietnia 2018 roku, przedsiębiorca może podjąć działalność gospodarczą w dniu złożenia wniosku o wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej albo po uzyskaniu wpisu do rejestru przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym.

Na mocy art. 14a ust. 1 przedsiębiorca niezatrudniający pracowników może zawiesić wykonywanie działalności gospodarczej na okres od 30 dni do 24 miesięcy, z zastrzeżeniem ust. 1a.

Z kolei stosownie do treści ust. 6 okres zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej rozpoczyna się od dnia wskazanego we wniosku o wpis informacji o zawieszeniu wykonywania działalności gospodarczej, nie wcześniej niż w dniu złożenia wniosku, i trwa do dnia złożenia wniosku o wpis informacji o wznowieniu wykonywania działalności gospodarczej lub do dnia wskazanego w tym wniosku, który nie może być wcześniejszy niż dzień złożenia wniosku.

Zgodnie z ust. 7 w stosunku do zobowiązań o charakterze publicznoprawnym zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej wywiera skutki prawne od dnia, w którym rozpoczyna się zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej, do dnia poprzedzającego dzień wznowienia wykonywania działalności gospodarczej. Zaś na mocy ust. 8 zgłaszanie informacji o zawieszeniu wykonywania działalności gospodarczej oraz o wznowieniu wykonywania

działalności gospodarczej w przypadku przedsiębiorców podlegających obowiązkowi wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego następuje na podstawie przepisów o Krajowym Rejestrze Sądowym.

Również na podstawie art. 24 ust. 3 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz.U. z 2021 poz. 162), obowiązującej od dnia 1 maja 2018 roku, w przypadku przedsiębiorcy wpisanego do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego okres zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej rozpoczyna się od dnia wskazanego we wniosku o wpis informacji o zawieszeniu wykonywania działalności gospodarczej, nie wcześniej niż w dniu złożenia wniosku, i trwa do dnia wskazanego we wniosku o wpis informacji o wznowieniu wykonywania działalności gospodarczej, który nie może być wcześniejszy niż dzień złożenia wniosku.

Tym samym sama uchwała zarządu w/w spółki dotycząca zawieszenia działalności od dnia 14 lutego 2017 roku, jeżeli nie została zgłoszona do KRS, nie mogła wywołać zamierzonego skutku.

W ocenie Sądu nie sposób zgodzić się z odwołującym, iż nie podlega od dnia 13 lutego 2017 roku do dnia 5 listopada 2018 roku obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu jako (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością bowiem spółka ta nie jest jednoosobową spółką z ograniczoną odpowiedzialnością. Na tle powyższego Sąd zaważył, że odwołujący posiadał w okresie od dnia 13.02.2017 r. do 8.05.2017 r. 100 % udziałów w kapitale wskazanej spółki, a od dnia 8.05.2017 r. do 5.11.2018 r. - 99% udziałów w kapitale spółki. Zatem powstawało pytanie czy wnioskodawca w okresie od 03/2017 r. do 11/2018 r. winien rozliczyć należne mu składki na ubezpieczenie zdrowotne od podstaw wymiaru wskazanych w treści zaskarżonej decyzji.

Mając na uwadze rozważania poczynione powyżej jeszcze raz podnieść należy, iż wspólnicy spółki jawnej, a także komandytowej, partnerskiej i wspólnicy jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością stosownie do treści art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego jako osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, które prowadzą działalność pozarolniczą.

Zgodnie z art. 81 ust. 2 w/w ustawy podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 1 litera "c" stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 75% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w czwartym kwartale roku poprzedniego włącznie z wypłatami z zysku, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski". Składka w nowej wysokości obowiązuje od dnia 01 stycznia do 31 grudnia danego roku i jest miesięczna i niepodzielna. Powołany przepis stosuje się do składek należnych za okres od dnia 1 marca 2009 r.

Składka na ubezpieczenie zdrowotne jest miesięczna i niepodzielna, oraz zgodnie z art. 69 ust 1 ustawy obowiązek ubezpieczenia zdrowotnego powstaje i wygasa w terminach określonych w przepisach o ubezpieczeniach społecznych.

Zgodnie z art. 82 ust. 1 w/w ustawy jeżeli ubezpieczony uzyskuje przychody z więcej niż jednego tytułu do objęcia obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego, o którym mowa w art. 66 ust. 1, składka na ubezpieczenie zdrowotne jest opłacana od każdego z tych tytułów odrębnie.

Zgodnie z ust. 3 i 4 tego artykułu jeżeli ubezpieczony prowadzący działalność pozarolniczą uzyskuje przychody z więcej niż jednego z rodzajów działalności określonych w ust. 5, składka na ubezpieczenie zdrowotne jest opłacana odrębnie od każdego rodzaju działalności, z zastrzeżeniem ust. 4. Jeżeli ubezpieczony prowadzący działalność pozarolniczą uzyskuje przychody z więcej niż jednej spółki w ramach tego samego rodzaju działalności, o której mowa w ust. 5 pkt 1-5, składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacana jest odrębnie od każdej prowadzonej spółki.

Jak stanowi art. 87 ust.1 w/w ustawy osoby i jednostki organizacyjne, o których mowa w art. 80 ust. 2, art. 84, art. 85 i art. 86, są obowiązane, bez uprzedniego wezwania, opłacić i rozliczyć składki na ubezpieczenie zdrowotne za każdy miesiąc kalendarzowy w trybie i na zasadach oraz w terminie przewidzianych dla składek na ubezpieczenie

społeczne, a jeżeli do tych osób i jednostek nie stosuje się przepisów o ubezpieczeniu społecznym – w terminie do 15. dnia następnego miesiąca.

Kwestia sporna w przedmiotowej sprawie sprowadzała się do ustalenia czy wnioskodawca jako jednoosobowy wspólnik (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością podlega ubezpieczeniu zdrowotnemu i jest zobligowany do uiszczania składek z tego tytułu w spornym okresie. Sąd ustalił, że wnioskodawca wprawdzie zgłosił się do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych, jednakże w deklaracjach rozliczeniowych za (...) do (...) obliczył i rozliczył składki na obowiązkowe ubezpieczenia: od 03/2017 do 06/2017 – opłacił dwie składki na ubezpieczenie zdrowotne; od 07/2017 do 11/2018 – opłacił jedną składkę na ubezpieczenie zdrowotne. Zdaniem organu rentowego, wnioskodawcę w spornym okresie należało traktować jako jedynego wspólnika spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, bowiem posiadał on w spornym okresie 99% udziałów w spółce dwuosobowej. Organ rentowy wskazywał, iż w zasadzie na sytuację skarżącego bez wpływu pozostaje fakt sprzedaży 1 udziału w spółce (...) Sp. z o.o. na rzez A. K., bowiem po tej dacie odwołujący w dalszym ciągu pozostawał dominującym wspólnikiem z 99 udziałami w spółce.

Co do posiadania statusu wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością Sąd Okręgowy pragnie zauważyć, iż decyduje o niej nie tyle fakt posiadania 100 % udziałów, lecz fakt rzeczywistego podejmowania istotnych decyzji w praktyce jednoosobowo. Przy tym kwestia związana z posiadaniem określonej proporcji udziałów w spółce, która de facto powyższe zapewnia, była już wielokrotnie rozważana przez Sąd Najwyższy. Sąd ten nie sprecyzował pojęcia „niemal jedyny udziałowiec” lub „udziałowiec iluzoryczny”, co nasuwa pytanie, przy jakim stosunku udziałów w kapitale spółki, dominujący wspólnik staje się wspólnikiem nieomal jedynym (zobacz wyrok i uzasadnienie SN z dnia 7.03.2018 I UK 575/16).

Pomimo występowania w spółce dwóch wspólników to zgodnie z interpretacją dokonaną przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 3 sierpnia 2011 r. ((...) 8/11) w jednakowy sposób oceniana winna być sytuacja jedynego, jak i „niemal jedynego” wspólnika spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Jeśli udział jednego ze wspólników wynosi 99/100, a drugiego 1/100 to udział tego drugiego jest udziałem iluzorycznym. Wspólnik, który posiada 99/100 udziałów jest de facto jedynym wspólnikiem spółki. Wspólnik jednoosobowej spółki z o.o. podlega ubezpieczeniu społecznemu z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej, bo jego status właścicielski powoduje, że nie może skutecznie zawrzeć ze sobą ani umowy o pracę ani innej umowy o odpłatne zarządzanie majątkiem spółki, gdyż nie zachodzi przesłanka odpłatności pracy.

Jednocześnie uwzględniając zasadę powszechności ubezpieczeń społecznych należy przyjąć, że wspólnik dwuosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, który posiada część udziałów zapewniającą mu prawo do samodzielnego decydowania o wynikach zgromadzenia wspólników i niemal wyłączone prawo do zysku oraz który - wskutek pełnienia funkcji jednoosobowego zarządu - ma nieskrępowaną możliwość samodzielnego decydowania o bieżącej działalności spółki, podlega ubezpieczeniom społecznym, jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą (art. 8 ust. 6 pkt 4 w zw. z art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 423 ze zm.). /III AUa 2127/20 - wyrok SA Łódź z dnia 05-10-2021, wyrok SN z dnia 5 marca 2020

III UK 36/19, Legalis nr 2572820/

Podkreślić przy tym należy, iż sam stosunek udziałów wspólników w spółce jest na gruncie rozpatrywanej sprawy bezsporny.

W świetle powyższego należało zatem uznać, że wnioskodawca dysponując do dnia 8 maja 2017 roku - 100 % udziałów w spółce, kiedy to na mocy umowy sprzedaży sprzedał 1 udział na rzez A. K. był w okresie od dnia 13 lutego 2017 roku do dnia 5 listopada 2018 roku dominującym (prawie jedynym) (...) Sp. z o.o. Posiadane przez niego udziały stanowiły zdecydowaną większość w stosunku do udziału pozostałego wspólnika. W ocenie Sądu Okręgowego uznać należy, że okoliczności ustalone w toku postępowania uzasadniają uznanie, że wnioskodawca w analizowanym okresie bezsprzecznie winien być traktowany jako jedyny wspólnik spółki w rozumieniu art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy systemowej.

Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 15 listopada 2018 r., wydanym w sprawie o sygnaturze akt III AUa 916/18 (Legalis nr 1880407) wskazał, że przyjęcie literalnej wykładni art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych prowadzi do naruszenia zasady powszechności ubezpieczeń społecznych i konstytucyjnej gwarancji każdego obywatela do zabezpieczenia społecznego. Wypełnieniem zaś tych gwarancji jest objęcie ubezpieczeniami społecznymi wspólnika dominującego - traktowanego na użytek prawa ubezpieczeń społecznych, jako jedynego udziałowca .

Warto odnotować, że powołane orzeczenie zapadło na gruncie stanu faktycznego, w którym jeden ze wspólników spółki z ograniczoną odpowiedzialnością posiadał 92 % jej udziałów, zaś w rozpatrywanym przypadku wnioskodawca posiada ich znacznie więcej, bo ponad 99%. Przy tym w stosowaniu prawa należy bezwzględnie uwzględnić także cel i istotę wprowadzenia poszczególnych instytucji, jak i rzeczywiste funkcjonowanie określonych rozwiązań prawnych w praktyce. W sytuacji, kiedy jeden ze wspólników spółki posiada 99 % udziałów, zaś drugi 1% udziałów, nie ma żadnej dowolności lub arbitralności w stwierdzeniu, że spółka jest de facto jednoosobowa. Nie ma tu bowiem nawet znaczenia ewentualna praktyka zarządzania spółką, lecz istniejący, potwierdzony w rejestrze, podział wpływów w spółce.

Podnieść również należy, że w dniu 30 października 2018 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników (...) Sp. z o.o. na podstawie uchwały wyraziło zgodę na zbycie przez wnioskodawcę 99 udziałów w kapitale zakładowym spółki na rzecz U. D.. Przeniesienie prawa własności udziałów nastąpiło w dniu 6 listopada 2018 roku. Wobec powyższego zbycie kolejnych udziałów nastąpiło już po okresie spornym, a zatem nie może mieć wpływu na rozstrzygnięcie.

Po zamknięciu rozprawy, w głosie do protokołu, po niemal roku postępowania, pełnomocnik wnioskodawcy podniósł dodatkowy argument, który nie pojawiał się wcześniej w procesie. Wskazał on, że ze względu na brak decyzji NFZ w przedmiocie podlegania przez odwołującego ubezpieczeniu zdrowotnemu, uniemożliwia dochodzenie przez ZUS składek z tego tytułu. Z powyższym argumentem nie sposób się zgodzić.

Na mocy art. 46 ust. 1 płatnik składek jest obowiązany według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy.

Natomiast w myśl art. 83 ust. 1 pkt. 3 Zakład wydaje decyzje w zakresie indywidualnych spraw dotyczących w szczególności ustalania wymiaru składek i ich poboru, a także umarzania należności z tytułu składek (...)

Na podstawie art. 66 ust. 1c ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz.U.2008.164.1027 z późn. zm.) obowiązkwowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają m.in. ***osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi*** lub ubezpieczeniem społecznym rolników, ***które są osobami prowadzącymi działalność pozarolniczą lub osobami z nimi współpracującymi, z wyłączeniem osób, które zawiesiły wykonywanie działalności gospodarczej*** na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej. Mając na uwadze rozważania poczynione powyżej jeszcze raz podnieść należy, iż wspólnicy spółki jawnej, a także komandytowej, partnerskiej i wspólnicy jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością stosownie do treści art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, podlegają obowiązkwowi ubezpieczenia zdrowotnego jako osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, które prowadzą działalność pozarolniczą.

Powyższe oznacza, że skoro wnioskodawca w spornym okresie spełniał warunki do objęcia go ubezpieczeniami społecznymi, a tym samym podlegał w tym okresie obowiązkwowi ubezpieczenia zdrowotnego. Jedyną możliwością, aby nie podlegał on ubezpieczeniu zdrowotnemu było zawieszenie działalności w sposób przewidziany obowiązującymi przepisami, jednakże nie zostało to wykazane w toku postępowania.

Na mocy art. 74 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych, w wersji obowiązującej w spornym okresie, do ubezpieczenia zdrowotnego osób objętych ubezpieczeniami społecznymi lub ubezpieczeniem społecznym rolników, osób wymienionych w art. 75 i art. 76 oraz

członków ich rodzin stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące zasad, trybu i terminu zgłaszania do ubezpieczeń społecznych lub do ubezpieczenia społecznego rolników oraz wyrejestrowywania z tych ubezpieczeń, z zastrzeżeniem art. 75 ust. 1-2a, art. 77 i art. 86 ust. 6.

Na podstawie art. 79 ust. 1 składka na ubezpieczenie zdrowotne wynosi 9 % podstawy wymiaru składki, z zastrzeżeniem art. 82 i art. 242.

3. Składka jest miesięczna i niepodzielna.

W myśl art. 81 ust. 2 podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. c, stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 75 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w czwartym kwartale roku poprzedniego, włącznie z wypłatami z zysku, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski". Składka w nowej wysokości obowiązuje od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia danego roku.

Na podstawie art. 109 ust. 1 Dyrektor oddziału wojewódzkiego Funduszu rozpatruje indywidualne sprawy z zakresu ubezpieczenia zdrowotnego. Do indywidualnych spraw z zakresu ubezpieczenia zdrowotnego zalicza się sprawy dotyczące objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym i ustalenia prawa do świadczeń.

2. Do spraw, o których mowa w ust. 1, nie należą sprawy z zakresu wymierzania i pobierania składek na ubezpieczenie zdrowotne należące do właściwości organów ubezpieczeń społecznych.

Jak wynika z cytowanych przepisów obowiązujące uregulowania prawne przewidują podział kompetencji w zakresie ubezpieczenia zdrowotnego pomiędzy dwa organy: Narodowy Fundusz Zdrowia i Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Ustalanie podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu podlega wyłącznie orzecznictwu NFZ. ZUS pełni niejako wtórną rolę. Ustala i pobiera składki od tego ubezpieczenia. Do jego kompetencji nie należy jednak ustalanie podstawy prawnej podlegania temu ubezpieczeniu. Od decyzji każdego z tych podmiotów przewidziane jest odwołanie w innym trybie i do innego organu. W przypadku decyzji o podleganiu ubezpieczeniu zdrowotnemu zgodnie z art. 109 ust. 5 ustawy „o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych” odwołanie wnosi się do Prezesa Funduszu w terminie 7 dni od dnia jej otrzymania. Natomiast odwołanie od decyzji ZUS wnosi się na ogólnych zasadach do sądu okręgowego.

W tym zakresie wypowiedział się Sąd Apelacyjny w Gdańsku w wyroku z dnia 29 stycznia 2014 r., w sprawie III AUa 823/13, gdzie stwierdził, iż „należy odróżnić kwestię objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym, i kwestię obowiązku płacenia składki na ubezpieczenie zdrowotne. Narodowy Fundusz Zdrowia nie jest instytucją władną do orzekania o obowiązku odprowadzania składek na jakiegokolwiek ubezpieczenie ani też do pobierania tych składek, gdyż należy to do kompetencji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.” (LEX nr 1428031)

Podobnie także Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 17 października 2013 r., w sprawie III AUa 1821/12, orzekł, że „o ile do kompetencji ZUS nie należą sprawy dotyczące samego objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym, o tyle Zakład może wydawać decyzje dotyczące wymierzania, pobierania składek na ubezpieczenie zdrowotne i prowadzenia rozliczeń z płatnikami składek. Decyzje te mogą być zaskarżane zgodnie z art. 83 ust. 2 u.s.u.s.”(LEX nr 1400342)

Przytoczyć należy także wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 12 lipca 2012 r., w sprawie II GSK 761/11, w którym wyrażono pogląd, iż „decyzje, o których stanowi art. 38 ust. 1 u.s.u.s., wydawane są przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych i jak wynika z art. 68 ust. 1 pkt 1 lit. c tej ustawy dotyczą one wymierzania, pobierania składek na ubezpieczenie zdrowotne i prowadzenia rozliczeń z płatnikami składek. Decyzje te mogą być zaskarżane zgodnie z art. 83 ust. 2 tej ustawy tylko w zakresie wymierzania i pobierania składek na ubezpieczenie zdrowotne. Do kompetencji ZUS nie należą natomiast sprawy dotyczące samego objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym. W tym zakresie właściwym jest Dyrektor Oddziału Wojewódzkiego Funduszu.”(LEX nr 1244826)

Istota sporu sprowadzała się do ustalenia, czy organ rentowy słusznie stwierdził, że wnioskodawca jest dłużnikiem ZUS z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie zdrowotne za wskazane w decyzji okresy.

Sąd ustalił, że ubezpieczony jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą prawidłowo zgłosił się do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych. Jednakże w deklaracjach rozliczeniowych za miesiące 03/2017 r. do 11/2017 r. błędnie obliczył i rozliczył składki na obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne. W miesiącach od 03/2017 r. do 11/2017 r. powinien był opłacić trzy składki na ubezpieczenie zdrowotne (opłacił dwie), natomiast od 07/2017 r. do 11/2018 r. powinien był opłacić dwie składki na ubezpieczenie zdrowotne (opłacił jedną).

Odwołujący się nie przedstawił żadnych dowodów potwierdzających nieprawidłowość obciążenia go obowiązkiem składkowym. Zgodnie natomiast z dyspozycją art.6 KC to na odwołującym się ciążył ciężar dowodowy w przedmiotowej sprawie, zatem to on winien udowodnić okoliczności, z których wywodzi skutki prawne. Sąd nie jest zaś zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 kpc).

W szczególności wnioskodawca na żadnym etapie postępowania nie wskazywał, żeby wystąpił do NFZ o ustalenie, iż w spornym okresie nie podlegał on ubezpieczeniu zdrowotnemu z któregoś z wymienionych tytułów.

Podkreślić należy, iż ZUS zajmuje się jedynie poborem składek zdrowotnych, ale nie jest właściwy do merytorycznego rozpoznawania spraw dotyczących podlegania obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego, więc skarżący chcąc wykazać, że nie podlegał w spornym okresie ubezpieczeniom zdrowotnym, powinien złożyć wniosek o ustalenie niepodlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu za sporny okres do Narodowego Funduszu Zdrowia. W związku z tym, że odwołujący takiego wniosku nie złożył, zarówno ZUS, jak i Sąd są związani zgłoszeniem wnioskodawcy do ubezpieczenia. Prawidłowość naliczenia składek nie była natomiast przez odwołującego kwestionowana. Jeśli wnioskodawca pragnął udowodnić, iż w spornym okresie nie prowadził działalności w rozumieniu wskazanych wcześniej przepisów, to mógł to uczynić jedynie na podstawie wniosku inicjującego postępowanie przed NFZ, a takiego wniosku do dnia zamknięcia rozprawy, nie złożył.

Trzeba zauważyć, iż za sporne lata 2017-2018 P. D. posiada zarówno wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej prowadzonej przez Ministra Gospodarki od dnia 5 lipca 2006 roku do dnia 30 czerwca 2017 roku. (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 24 lutego 2017 roku i na podstawie danych z w/w rejestru wynika, że od 13 lutego 2017 roku do dnia 5 listopada 2018 roku skarżący był współnikiem w w/w spółce. Do dnia 8 maja 2017 roku wnioskodawca posiadał 100 % udziałów o łącznej wartości 5000,00 zł (każdy udział o wartości nominalnej po 50,00 zł), kiedy to na mocy umowy sprzedaży sprzedał 1 udział na rzecz A. K.. Zgodnie z uchwałą zarządu w/w spółki wykonywanie przez nią działalności gospodarczej zostało zawieszona od dnia 14 lutego 2017 roku. Okoliczność ta jednak nie została zgłoszona do KRS. W dniu 30 października 2018 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników (...) Sp. z o.o. na podstawie uchwały wyraziło zgodę na zbycie przez wnioskodawcę 99 udziałów w kapitale zakładowym spółki na rzecz U. D., a przeniesienie prawa własności udziałów nastąpiło w dniu 6 listopada 2018 roku.

Poza tym (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka komandytowa w Ł. została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 9 marca 2017 roku. Wspólnikami w spółce zostali: spółka (...) Sp. z o.o. (reprezentowana przez A. K.) jako komplementariusz oraz P. D. jako komandytariusz z sumą komandytową w wysokości 1000,00 zł. W dniu 30 kwietnia 2019 roku zawarta została umowa sprzedaży udziałów przez (...) reprezentowaną przez wnioskodawcę na rzecz (...) Sp. z o.o.

Wnioskodawca zgłosił się do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych, a w deklaracjach rozliczeniowych za (...) do (...) obliczył i rozliczył składki na obowiązkowe ubezpieczenia w sposób nieprawidłowy, gdyż od 03/2017 do 06/2017 – opłacił dwie składki na ubezpieczenie zdrowotne, zamiast trzech, zaś od 07/2017 do 11/2018 – opłacił jedną składkę na ubezpieczenie zdrowotne zamiast dwóch.

Jak wynika wprost z powołanych przepisów skarżący, spełniający warunki do objęcia go ubezpieczeniami społecznymi, podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom zdrowotnym z kilku tytułów.

Z uwagi na treść przytoczonych wyżej wszystkich przepisów oraz okoliczności sprawy wynika, iż wnioskodawca winien w miesiącach od 03/2017 r. do 06/2017 r. opłacić trzy składki na ubezpieczenie zdrowotne (zamiast dwóch jak to uczynił), a od 07/2017 r. do 11/2018 r. winien opłacić dwie składki na ubezpieczenie (zamiast jednej jak to uczynił). Podkreślić również należy, że wysokość należnych składek ustalona przez ZUS w procesie nie była kwestionowana - zaskarżona decyzja i w tej części odpowiada prawu.

Z tych względów, Sąd Okręgowy w Łodzi na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. odwołanie oddalił, jako bezzasadne.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. zasądzając od P. D. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. kwotę 1800 złotych – stosownie do treści § 2 pkt 4 w zw. z § 15 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2018 r., poz. 265), uwzględniając wartość przedmiotu sporu w wysokości 8415 zł.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi wnioskodawcy przez PI

A.B.